

נקודת מבט לשכבות נעורים (ז'-ט')

חג חדש/ ולדיסלב שלנגל

מתודה ראשונה: השראה

נספר לחניכים על המשורר ולדיסלב שלנגל.

ולדיסלב שלנגל – חי בין השנים 1914-1943 בעיר וורשה שבפולין. היה משורר ופזמונאי יהודי-פולני שכתב בפולנית. נודע בזכות השירים שכתב בגטו ורשה, שם נספה בשנת 1943. כתב את השיר "התחנה הקטנה טרבלינקה" שבוצע ע"י יהודה פוליקר באלבום "אפר ואבק".

אם רוצים אפשר לשלוח לחניכים את השיר של פוליקר אותו כמעט בוודאות הם יכירו. [לחצו כאן](#) למעבר לשיר "התחנה הקטנה טרבלינקה".

לאחר מכן, נקרא יחד את השיר "חג חדש" (נמצא כנספח בעמוד הבא)

זמן: 10 דקות | **נספחים:** מילות השיר 'חג חדש' | **ציוד:** אין

מתודה שנייה: דיון בשאלה

- למה מתכוון המשורר בשיר?
- מהי העמדה שלו בנוגע לזיכרון של העם היהודי בכלל ובנוגע לזיכרון של השואה בפרט?
- המשורר כתב את השיר מתוך הגטו, הוא לא ידע מה יהיה אחר כך. לא ידע שתקום מדינה לעם היהודי, אך כן האמין שנזכור את האירוע הזה כאירוע מכונן ומשמעותי בתולדות העם. כיצד הוא מאמין שנזכור את האירוע הזה?
- האם אתם מסכימים. עם העמדה של המדורר? עם מה מסכימים ועם מה לא?

זמן: 20 דקות | **נספחים:** אין | **ציוד:** אין

חג חדש/ ולדיסלב שלנגל

יהודים צריכים חגים,
יהודים מוכרחים לזכור,
כל שהיה בפסח ובפורים - - -
ואם ההומנטאש¹ שבור
זאת משום... ש... המן...
והמצות זו מצרים הקודרת...

דגל בצבעים
הוא מזכרת, שהתורה,
והמינים - והסוכה -
לכל אלה יש איזו סיבה,
כל אלה זיכרונות.
נסים, אירועים חמנים...
תחלוף המלחמה הנוראה
שאת היהדות משסעת
לגרים, סמרטוטים ורבעים...

יהודים הרי יותרו,
יגוחו מאי שם בוקר כלשהו
דרישת שלום ממוות להביא...
יהודים צריכים חגים
יהודים מוכרחים לזכר,
כי נס הציל העם מאבדון,
כמו חג הסוכות,
מזמנים אלו יותר
חג חדש: לא סוכות - מקלטים.

פעם בשנה ביום השחרור
יחמנו אורחים
על דרגשים במקלטים,
במאורות - במרתפים
כבתפילות ישיעו
לב מלא שמחה ואמונה.
לנושאי הפולחן יהיו
האת, הקלשון, המוט עם הפטיש,
צום יהיה, כפי שבמקלטים היה.

הזקנים יבכו,
הצעירים יקשיבו
לכל אשר ארע בימי האקציות, הבלוקדות²...
לילדים יספרו,
שבמקלטים אלו חיו
ללא אור, שבועות, חודשים...
כאן בחושך ליד הקירות
חיכו, חיכו זמן רב
למשב רוח ראשון, לחופש ושמש...

הזקנים יברכו,
הצעירים ילעגו על
שסבא הפליג בהתלהבותו.
"יאמר הזקן כל שיחפץ
ודאי כאותה בדיה:
משה חוצה את הים..."
בשעת בין-ערביים יצאו מן המרתפים,
שלוה תצפה להם,
עולם יפה, טוב יותר וחדש יותר
ברגיעה, באור, בבטחון
לסעודת ערב חגיגית יסבו,
יגישו עוגת צלב קרס בדבש מהבון³...

- (1) הבלוקדות:
(2) ההומנטאש - אחני המן באידיש
(3) ה"בון" כרטיס הקצבת המזון בגטו וארשה

